

Agenda Miejska Unii Europejskiej. Zacieśnianie współpracy - relacja z konferencji

Zbigniew Brzeziński Data publikacji: 09.11.2016

Agenda Miejska ustanowiona została przez Pakt Amsterdamski podpisany 30 maja bieżącego roku przez ministrów spraw zagranicznych państw członkowskich. Dzięki niej europejskie miasta będą mogły mieć wpływ na politykę (w tym regulacje prawne) Unii Europejskiej, w zakresie dotyczącym obszarów zurbanizowanych, dostosowanie strumieni funduszy do potrzeb lokalnych społeczności. Powstanie też trwały system wymiany dobrych praktyk. Kielce są kandydatem Polski do prac w partnerstwie „Job and skills in the local economy” (praca i umiejętności w gospodarce lokalnej). Podczas konferencji „Urban Agenda for the EU – Strengthening cooperation” potwierdził ten fakt Piotr Żuber – dyrektor Departamentu Strategii Rozwoju z Ministerstwa Rozwoju. Zapraszamy do szczegółowej relacji z tego wydarzenia.

Konferencja „Urban Agenda for the EU – Strengthening cooperation” odbyła się w ramach prezydencji polskiej w Grupie Wyszehradzkiej. Podczas spotkania, którego celem była wymiana informacji oraz zacieśnianie współpracy, zaprezentowano wyniki dotychczasowych prac, zrealizowanych w czterech już działających partnerstwach Agendy Miejskiej oraz omówiono harmonogram powoływania kolejnych grup roboczych.

Obrady rozpoczął Jerzy Kwieciński (wiceminister Rozwoju), który mówił o latach 2020-2040, jako o okresie wytyczania nowych dróg i wyznaczania nowych celów w Unii Europejskiej. Jak stwierdził Agenda Miejska ma stanowić bazę przyszłej strategii wspólnoty i określać kierunki wsparcia dla metropolii, średnich i małych miast. Dlaczego? Ponieważ większość ludzi na starym kontynencie mieszka w miastach. Podkreślił też szczególną rolę przyszłego partnerstwa na rzecz wypracowania wspólnego stanowiska dotyczącego systemów rozwijania umiejętności niezbędnych na rynku pracy XXI wieku oraz mobilności miejskiej i międzymiejskiej. Na zakończenie dodał, że fundament powodzenia powinna być skuteczna, szybka i łatwa (łatwo dostępna, taką która można obserwować online) komunikacja i także powinny być działania: szybkie, skuteczne i przejrzyste.

Drugą mowę wstępną wygłosił Normunds Popen (zastępca dyrektora generalnego Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej). Podkreślił, że realnie istniejące partnerstwo miast jest ważne dla wspólnoty, ponieważ Komisja Europejska spodziewa się, że przyniesie ono nie tylko rozwój całej UE, ale też przeniesienie współpracę na niższy poziom, niż poziom rządowy. Powiedział ponadto, że Agenda ma być nową refleksją nad miejskością. Jak zauważył, mówiąc o schemacie rozwoju: „dobry pomysł, daje dobry projekt, a dobry projekt, daje kolejny dobry pomysł”. Podsumowując stwierdził, że problemy miast są raczej znane Komisji Europejskiej. Obecnie potrzebne są pomysły ich rozwiązania, idee i wizje.

Pierwszą część obrad otworzyło wystąpienie Judit Torokne-Rozsa również reprezentującej Dyрекcję Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej KE. Referentka w pierwszych słowach podkreśliła, że to ważne, iż Grupa Wyszehradzka i jej partnerzy (V4 + 4) angażują się aktywnie w Agendę Miejską. Jak stwierdziła: „zróbmy wspólnie coś, dla lepszej współpracy”, czyli dla:

- lepszych polityk (regulacji prawnych) UE,
- lepszego kierowania strumieni finansowych,
- lepszej wymiany wiedzy i dobrych praktyk.

Jak stwierdziła celem Europy jest stanie się „liderem miejskości” i eksportowanie dobrych przykładów w Świat. Agenda Miejska ma być całkowicie nową formą partnerstwa, chociażby dlatego, że w grupach roboczych będą ze sobą współpracować przede wszystkim przedstawiciele miast i stowarzyszeń miast, a nie rządów. Przedstawiła też harmonogram powoływania nowych partnerstw w tym „Job and skills In the local economy”, do którego kandydują Kielce. Procedury powinny zostać zakończone do 1 grudnia bieżącego roku.

Robert-Jan van Lotringen (Program Manager European Partnerships z holenderskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych) opowiadając o założeniach Paktu Amsterdamskiego stwierdził, że aby osiągnąć kluczowe cele, czyli owe lepsze regulacje prawne, finansowanie i wymianę wiedzy, partnerstwa potrzebują ekspertów, a nie ludzi, którzy generalizują zjawiska. Jak podkreślił wyjątkowe znaczenie ma fokus (zintegrowane wywiady grupowe) i kompletna, przejrzysta i jawna komunikacja online.

Również Królestwo Niderlandów reprezentował kolejny mówca, a był nim Ren Korenromp (Ministerstwo Infrastruktury i Środowiska). Opowiadał on o pracach partnerstwa „Air quality” (na rzecz lepszej jakości powietrza). Jak stwierdził miasta z Holandii, Chorwacji, Czech i Polski są bardzo reprezentatywne dla Unii. Zauważył również, że ośrodki zurbanizowane ewoluują. Zmienia się m.in. ich skład etniczny i demograficzny. Co nie pozostaje bez znaczenia dla ochrony środowiska i czystości powietrza, gdyż różne nacje, mają do tej kwestii różny stosunek, a liczba mieszkańców w sposób oczywisty wpływ na przykład na ilość spalin. Partnerstwo poszukuje więc porozumienia ponad konfliktami interesów i trwałych kompromisów. Działa zaś komunikując się za pośrednictwem Internetu (strony Komisji Europejskiej) spotkań bezpośrednich i wymiany dobrych praktyk.

Lukš Šurin ze słowackiego Ministerstwa Transportu i Rozwoju Regionalnego przybliżył wszystkim prace w partnerstwie zajmującym się kwestiami mieszkalnictwa. Swoją wypowiedź rozpoczął od stwierdzenia, że ma nadzieję, iż dzięki Agendzie Miejskiej mogą powstać przydatne regulacje. Opowiadając o pierwszym spotkaniu w Brukseli dodał, że taka współpraca (miejsko-miejska) jest dla wszystkich bardzo nowa. Na początku skupili się więc na budowaniu relacji między miastami, czyli de facto między ludźmi, którzy je reprezentują. Obecnie partnerstwo skupia się na rekomendacjach dotyczących kierowania strumieni funduszy europejskich. Posiada też dwie grupy eksperckie ds. „starej UE” (państw, które weszły do wspólnoty przez 1995 rokiem) i „Europy wschodniej” (kraje, które wraz z Polską znalazły się w Unii 1 maja 2004 roku).

Następnie głos zabrała reprezentantka Łodzi w Brukseli, Aleksandra Olejnik. Przybliżyła krótko zgromadzonym prace partnerstwa, pracującego nad kwestiami ubóstwa w miastach. W tym miejscu warto zaznaczyć, że Łódź i Poznań to polskie ośrodki, które zaangażowane są w działania czterech pierwszych partnerstw Agendy Miejskiej. Po niej wystąpił Wouter van der Heijde z

Amsterdamu i opowiedział o wyzwaniach stojących przed partnerstwem zajmującym się kwestiami migrantów i uchodźców. Stwierdził, że nielegalni emigranci stanowią problem szczególnie dla miast i ich władz. Pracują więc nad solidarnością między miastami i wzajemnym wsparciem technicznym. Uważają też, że asymilacja przybyszy powinna składać się ze sprostania następującym wyzwaniom: mieszkania, edukacja (w tym nauka języka) i praca.

Po dyskusji drugą sesję poprowadził Piotr Żuber (Dyrektor Departamentu Strategii Rozwoju), który m.in. przedstawił aspiracje V4+4 (państwa Grupy Wyszehradzkiej oraz Bułgaria, Chorwacja, Słowenia i Rumunia) dotyczące reprezentacji w przyszłych partnerstwach Agendy Miejskiej. W tym gronie wymienił również Kielce wspierane przez 14 innych ośrodków miejskich z Polski (Kielce + 14), które starały się o rekomendację Ministerstwa Rozwoju dla swojego zaangażowania w prace partnerstwa „Job and skills in the local economy”.

Jako następny głos zabrał ponownie Lukš Šurin. Tym razem skupił się na praktycznych aspektach pracy w partnerstwie. Na bazie swoich doświadczeń powiedział, że jest to zajęcie na cały etat („full-time Job”). Działania trwają nie tylko od mitingu do mitingu. Między spotkaniami jest dużo korespondencji elektronicznej i dokumentów do analizy. Jak stwierdził, każda opinia jest ważna i nie ma znaczenia, czy wyraża ją małe, czy duże miasto. Silnie zaznaczył też rolę relacji międzyludzkich i zaapelował, żeby podczas prac, nie zmieniać reprezentantów poszczególnych miast.

Jiri Vlcek z czeskiego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego zaprezentował dobre praktyki i międzynarodowe projekty liczącego czterdzieści tysięcy mieszkańców Ostrova. Jak zauważył, w przenośni, z ministerstwa do ministerstwa bywa bardzo daleko, a miasta szybciej się dogadają, bo lepiej rozumieją swoje problemy. Komunikacja z ministerstwami odbywa się przy tym w sposób pionowy, a między miastami poziomy, czyli na tej samej płaszczyźnie.

Alexandra Marin z rumuńskiego Ministerstwa Rozwoju i Administracji Publicznej mówiąc o celach stojących przed partnerstwem na rzecz cyfryzacji stwierdziła, że nadrzędnym jest stworzenie inteligentnego miasta (ang. Smart city) o otwartym, cyfrowym społeczeństwie. Kolejny, to uczynienie z Europy lidera bezprzewodowej technologii Internetu znanej jako 5G. Jak zaznaczyła, ważne jest aby w społeczeństwie edukacja online była czymś normalnym (tj. powszechnym i zrozumiałym). Podkreśliła również rolę e-commerce na lokalnych rynkach. Mówiąc o szczegółach technicznych działań dodała, że

wspierają ich władze miast (i ich administracje), uniwersytety oraz eksperci – praktycy. Liczą, że do końca 2017 roku stworzą rekomendacje „inteligentnych rozwiązań dla inteligentnych miast” oraz systemu komunikacji wielokanałowej (multilevel) i takiej kooperacji.

Jako ostatni głos zabrał Jack Engwegen z Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej. W pierwszych słowach stwierdził, że Agenda ma aktywizować miasta do współpracy i działania. Podkreślił, że udział w Agendzie jest ekskluzywny, ale praca do wykonania ciężka. Powiedział, że zbyt wielu ludzi zdaje się myśleć: „jestem z miasta, pracuję w mieście, więc wiem wszystko o miastach”. Tymczasem potrzebna jest wymiana wiedzy i stworzenie twardych podstaw dla przyszłych regulacji, zasad kierowania funduszy europejskich i systemu wymiany dobrych praktyk. Jak poinformował, na koniec przyszłego roku odbędzie się na starym kontynencie wielkie i ważne wydarzenie – Forum Miast Unii Europejskiej.

Obrady zakończyła długotrwała dyskusja. Jak już wspomnieliśmy, kandydaturę Kielc do prac w partnerstwie „Job and skills in the local economy” zgłosiło Ministerstwo Rozwoju. Nasze starania popart również oficjalnie Urbact, zrzeszający 550 europejskich miast. Nasze aspiracje, wolę zaangażowania i posiadany potencjał przybliżył wszystkim zgromadzonym zastępca dyrektora Miejskiego Urzędu Pracy w Kielcach Marek Hadała, który zabrał głos w imieniu stolicy województwa świętokrzyskiego.

Dyskusję podsumował Piotr Żuber, który dokonał tego w kilku punktach:

- zmiany (w polityce wobec miast) są potrzebne i konieczne,
- Agenda to szansa na mobilizację lokalnego potencjału,
- dyskusja powinna odbywać się na poziomie krajowym, a później przenosić na europejski,
- Agenda to wzajemne wsparcie i wszystkie miasta UE powinny być zainteresowane jej ustaleniami.

Na koniec minister Kwiecieński podkreślił, że ta kontynentalna debata dotyczy tysięcy miast i bardzo wielu ludzi oraz, że konferencja będzie kontynuowana w najbliższej przyszłości.

Konferencja „Urban Agenda for the EU – Strengthening cooperation” odbyła się 27 października 2016 roku w Ministerstwie Rozwoju w Warszawie. Kielce reprezentowała trzysobowa delegacja: Anita Lagierska, zastępca dyrektora Wydziału Rozwoju i Rewitalizacji Urzędu Miasta, Marek Hadała, zastępca dyrektora Miejskiego Urzędu Pracy oraz Zbigniew Brzeziński specjalista z MUP.

Wszystkie prezentacje wygłoszone podczas konferencji dostępne są na stronie WWW Ministerstwa Rozwoju. Zachęcamy do zapoznania się z ich treścią ([WWW Ministerstwo Rozwoju, spotkanie Grupy V4+4](#)).